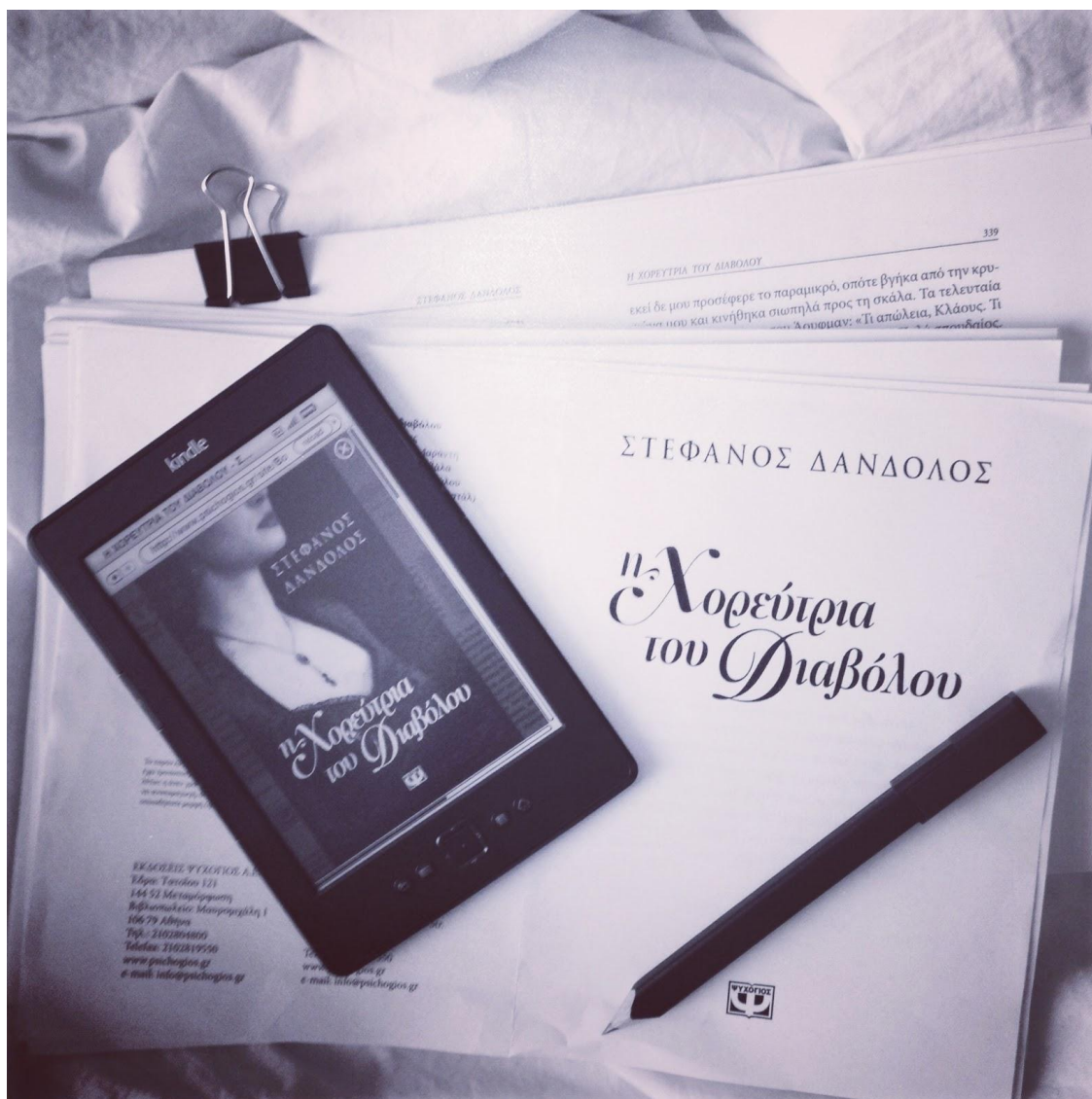

Η επιστροφή του Στέφανου Δάνδολου

Υπάρχουν κάποια βιβλία που λυπάσαι πραγματικά όταν τελειώνουν. **Η Χορεύτρια του Διαβόλου** του **Στέφανου Δάνδολου** είναι ένα από αυτά. Το διάβασα σε μακέτες -σκόρπια χαρτιά πιασμένα με ένα μαύρο κλιπ- πριν κυκλοφορήσει στα βιβλιοπωλεία, στις 7 Φεβρουαρίου, από τις **εκδόσεις Ψυχογιός**. Αν και είναι παράξενο (και λίγο άβολο) να κουβαλάς παντού μαζί σου ένα άδετο βιβλίο, ήταν μια απολαυστική εμπειρία. Σα να είχα τρυπώσει λαθραία στο γραφείο του συγγραφέα και κοιτούσα το δακτυλογραφημένο χειρόγραφο του.

Η Χορεύτρια του Διαβόλου είναι ένα συναρπαστικό μυθιστόρημα που έχει όλα τα στοιχεία που σε κάνουν να ερωτεύεσαι ένα βιβλίο: Δυνατή πλοκή, γοητευτικούς ήρωες, ευφυείς ανατροπές και πλούσιες ιστορικές αναφορές. Ο συγγραφέας στήνει αριστοτεχνικά την ιστορία ενός άδοξου έρωτα με φόντο τα σημαντικότερα γεγονότα του πρώτου μισού του 20ου αιώνα.

Ήρωες, δύο σαγηνευτικά πλάσματα που μπλέκονται στα δίκτυα μιας διεθνούς συνωμοσίας. Ο νεαρός Τζόζεφ Φρίμαν, διπλωμάτης της αμερικανικής πρεσβείας στην

Κωνσταντινούπολη, ερωτεύεται κεραυνοβόλα τη διάσημη χορεύτρια του Moulin Rouge Σολάνζ Νταλμόν, που πολλοί πίστευαν ότι ήταν κατάσκοπος. Η αδιάστακτη γυναίκα, η οποία χρησιμοποιούσε την ακαταμάχητη γοητεία της για να πατρωνάει τους ισχυρούς άντρες που έπεφταν θύματά της, μπλέκει τον Φρίμαν σε μια περιπέτεια με το περιβάλλον του Σουλτάνου που παραλίγο να του κοστίσει τη ζωή. Την κρίσιμη στιγμή τον σώζει ένας πανίσχυρος επιχειρηματίας, ο Φρίντριχ Άουφμαν, ο οποίος τελικά θα τον μνησει στο Τάγμα των Σκιών. Ο Φρίμαν για να εκδικηθεί τη Σολάνζ, η οποία τον χρησιμοποίησε, τον εξέθεσε και τον εγκατέλειψε, θα γίνει το όπλο στα χέρια της μυστικής οργάνωσης που την καταδιώκει και θα παίξει καθοριστικό ρόλο στο σχέδιο δολοφονίας της.

Μετά το έγκλημα, ο Τζόζεφ Φρίμαν, φτάνοντας στην Αθήνα των αρχών του περασμένου αιώνα αναγκάζεται να αφήσει πίσω του την ιστορία του και να αλλάξει ταυτότητα. Υιοθετεί το όνομα Τζον Γκίμπονς και γίνεται κατάσκοπος των Γερμανών. Από τη βίλα Σλίμαν στην Πανεπιστημίου με τις ανθισμένες γαζίες, βρίσκεται στην Αγγλία όπου διάσημος πια συγγραφέας και διπλωμάτης κυκλοφορεί στις δεξιώσεις της βρετανικής αριστοκρατίας συλλέγοντας πληροφορίες για λογαριασμό του Χίτλερ, του Γκέμπελς και φυσικά του ευεργέτη του Φρίντριχ Άουφμαν. Μέχρι τη στιγμή που συναντά τυχαία τη γυναίκα που κάποτε είχε ερωτευθεί παράφορα και σκοτώσει στο Αιγαίο. «Άραγε είναι όντως αυτή; Και αν ναι, επέστρεψε από τον κόσμο των νεκρών για να τον εκδικηθεί;».

Αν και συμμαχεί με το διάβολο, ο Τζον Γκίμπονς είναι ένας πολύ γοητευτικός αντι-ήρωας. Ένας βοηθός νίνευ κατάσκοπος, ο οποίος ακόμα και μέσα στην καρδιά του σκότους παραμένει ένας πληγωμένος εραστής που για να επουλώσει τις πληγές του έχει αφιερώσει τη ζωή του στα βιβλία. «**Ούτε φίλους έχω, ούτε συγγενείς, ούτε πατρίδα. Για να είμαι ειλικρινής, μάλιστα, οι μοναδικές στιγμές που νιώθω ότι ανήκω σε κάποια πατρίδα είναι διαβάζοντας. Αισθάνομαι Ρώσος όταν πιάνω τον Ντοστογιέφσκι και Γερμανός όταν διαβάζω τον Νίτσε. Αυτοί είναι και οι μοναδικοί πραγματικοί φίλοι μου – τα βιβλία**». Στα χνάρια του Ρίπλεϊ αλλάζει ονόματα και ζωές, υποδύεται ρόλους, κατηλεύεται ακόμα και το βιβλίο του εραστή της Σολάνζ - τον οποίο σκότωσε μαζί της - εκδίδοντάς το σαν να είναι δικό του.

Ο Στέφανος Δάνδολος, εξαιρετικός αφηγητής και δεινός χρήστης της ελληνικής γλώσσας, συνθέτει με χειρουργική ακρίβεια κομμάτι κομμάτι ένα απαιτητικό παζλ, του οποίου ακόμα και οι πιο μικρές λεπτομέρειες έχουν τη σημασία τους. Με την αφήγησή του μας ταξιδεύει μπρος πίσω στο χρόνο. Έτσι, από τα λογοτεχνικά πηγαδάκια στις λονδρέζικες βιβλιοθήκες του 1936, βρισκόμαστε στα εξωτικά ξενοδοχεία του Ανατολικού Αιγαίου το 1908. Από τις σουίτες του θρυλικού Λουτεσιά στο Παρίσι του 1937, μεταφερόμαστε στη Μεγάλη Βρετανία της Αθήνας του 1908. Κι από την κοσμοπολίτικη Νέα Υόρκη του 1938, στην καρδιά του ναζιστικού εφιάλτη: το Βερολίνο του Χίτλερ. Ο ήρωας βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα. Μπαινοβγαίνει στα σαλόνια όπου καθορίζονται τα οικονομικά και πολιτικά παιχνίδια τα οποία με μαθηματική ακρίβεια οδηγούν στη φρίκη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η παρανοϊκή μηχανή του Χίτλερ στήνεται υπό τις οδηγίες του Τάγματος των Σκιών, μιας μυστικής οργάνωσης οικονομικών εγκληματιών που μέχρι τότε υποδούλωνε τα κράτη χωρίς πόλεμο, «δεσμεύοντας τις κυβερνήσεις μέσα από υπέρογκα δάνεια προκειμένου να τις έχουν υπό τον έλεγχό τους και να καθορίζουν την πολιτική τους». Τώρα, αυτό δεν φτάνει, τα λόμπι των κερδοσκόπων χρειάζονται αίμα για να λαδώσουν το μηχανισμό τους και συντρίμια που θα φέρουν ανάπτυξη.

Στα συν του βιβλίου, ο εμπνευσμένος τρόπος με τον οποίο μπερδεύονται οι φανταστικοί ήρωες με τα πραγματικά πρόσωπα (διάσημοι συγγραφείς, πολιτικοί, χολιγουντιανοί σταρ κ.α.): Βλαντιμίρ Ναμπόκοφ, Μαρλέν Ντίτριχ, Έρολ Φλιν, Φράνσις Σκοτ Φιτζέραλντ κ.α., αλλά και ο ίδιος ο Χίτλερ με εξομολογητική διάθεση, παρελαύνουν στις σελίδες αυτού του

χορταστικού μυθιστορήματος. Ενώ οι ιστορικές αναφορές στην πτώχευση της Ελλάδας το 1893 θυμίζουν ανατριχιαστικά τις μέρες που ζούμε:

«Οι Έλληνες πτώχευσαν το 1893 (...) Αμέσως μετά τη χρεοκοπία, η κυβέρνηση Τρικούπη ζήτησε τη βοήθεια από το εξωτερικό και πήρε το πρώτο μεγάλο δάνειο, προκειμένου να ανταποκριθεί σε κάποιες παλαιότερες οφειλές της. Ωστόσο, τον Αύγουστο του 1894, η ομάδα των ξένων ομολογιούχων απέρριψε κάθε νέο αίτημα διευκόλυνσης. Οι Βρετανοί και οι Γάλλοι υποστήριξαν ότι η Ελλάδα έπρεπε να παράσχει καλύτερες εγγυήσεις αν επιθυμούσε κι άλλα δάνεια, ενώ οι Γερμανοί απείλησαν με οικονομικό αποκλεισμό την Αθήνα, χρησιμοποιώντας τη δεινή θέση των Ελλήνων για να αυξήσουν την επιρροή τους στην Ανατολική Μεσόγειο.

“Δεν ήθελαν να σώσουν την Ελλάδα” είπε, σμίγοντας τα βλέφαρά του. “Το σχέδιό τους ήταν να διογκώσουν σε τέτοιο βαθμό το χρέος ώστε οι Έλληνες να δανείζονται ξανά και ξανά μόνο για να πληρώνουν τους τόκους. Δε χρειάζεται να πολεμήσεις μια χώρα για να την κερδίσεις, κύριε Γκίμπονς. Μπορείς απλώς να την αγοράσεις. Κι αυτό έκαναν”.

»Βέβαια, η ήττα του Τρικούπη στις εκλογές του 1895 άλλαξε κάπως τα δεδομένα, αφού πρωθυπουργός εξελέγη ο Δηλιγιάννης, που αρνήθηκε να υποχωρήσει σε καίρια ζητήματα και δήλωσε στη Βουλή ότι τα μέτρα που πρότειναν οι ξένοι αντιπρόσωποι θα οδηγούσαν, αργά ή γρήγορα, σε νέα πτώχευση, απειλώντας ενδεχομένως την εθνική κυριαρχία της χώρας. Οι διπλωματικές σχέσεις της Ελλάδας δοκιμάστηκαν άγρια εκείνους τους μήνες, καθώς η στάση του Δηλιγιάννη είχε προκαλέσει τον εκνευρισμό των ξένων κυβερνήσεων. Εντούτοις, η τοποθέτηση του Στέφανου Στρέιτ, τον Οκτώβριο του 1896, στη διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας, έδωσε νέα πνοή στις συζητήσεις και το 1897 στο Παρίσι η ελληνική αντιπροσωπεία κατάφερε να βελτιώσει κάπως τους όρους της νέας δανειακής σύμβασης, φτάνοντας μια ανάσα πριν από τις υπογραφές. Όμως ήταν μια νίκη χωρίς αντίκρισμα. “Ο Στρέιτ έστειλε ένα τηλεγράφημα προς τους δανειστές με το οποίο εγγυόταν ότι η κυβέρνηση θα υπέγραφε αμέσως τη βελτιωμένη συνθήκη”, είπε απτόητος σαν θωρηκτό, “και κατόπιν έσπευσε να στείλει ένα αντίγραφο για να απαντηθεί θετικά από τον Δηλιγιάννη. Όμως αυτό δεν έφτασε ποτέ στην Αθήνα. Ή έφτασε και κατέληξε στα σκουπίδια. Δεν αποκλείεται τελικά κάποιος Έλληνας να είχαν συνταχθεί με το γενικό ξεπούλημα της χώρας τους. Κανείς δεν έμαθε ποτέ”.

»Έτσι, το Φλεβάρη του 1897, η Ελλάδα έχασε τη μοναδική ευκαιρία να διεκδικήσει έναν αξιοπρεπή διακανονισμό με τους δανειστές. Όταν στους ατυχέστατους χειρισμούς της ελληνικής πλευράς προστέθηκε και η αρνητική έκβαση του ελληνοτουρκικού πολέμου, την άνοιξη του 1897, το καράβι ήταν καταδικασμένο και ο σκληρός Διεθνής Έλεγχος ετοίμαζε την απόβασή του για να περισυλλέξει με χαρά το κουφάρι του ναυαγίου». (σελ.306-307)

Η Χορεύτρια του Διαβόλου είναι δύο βιβλία μαζί: Ένα δυνατό κατασκοπικό θρίλερ με καταιγιστική δράση, γεμάτο ίντριγκες, συνωμοσίες, οικονομικά και πολιτικά παιχνίδια, αλλά και μια συγκλονιστική ερωτική ιστορία δύο ανθρώπων που έζησαν όλη τους τη ζωή ανατολικά του ήλιου και δυτικά του φεγγαριού...

«Τι είναι πιο τραγικό από δύο ανθρώπους που δε συναντήθηκαν ποτέ; Δυο άνθρωποι που συναντήθηκαν και χάθηκαν».

Υ.Γ. East Of The Sun (And West Of The Moon) του Tom Coakley (1935). Το αγαπημένο τραγούδι του ερωτευμένου Φρίμαν.

